

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoE/44/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415202620
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8415202620.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Advocate s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej O. G., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. G., o vymoženie 6 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok, č.k. 10Er 170/2015-12 zo dňa 22.6.2015, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením zamietol Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvého stupňa“) žiadosť súdneho exekútora M. F. G., A., exekútorský úrad so sídlom v N., ul. R. č. XX, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z 26.1.2015.

Vychádzal zo zistenia, že v rozhodcovskej zmluve v čl. II je uvedená rozhodcovská doložka, ktorá zdanlivo dáva povinnému (spotrebiteľovi) možnosť výberu medzi všeobecným súdom a rozhodcovským súdom, avšak v prípade, ak by podal dodávateľ (oprávnený) žalobu na rozhodcovský súd predtým ako spotrebiteľ podal žalobu na všeobecný súd, je spotrebiteľ nútený podrobiť sa začatému rozhodcovskému konaniu na rozhodcovskom súde. Podľa názoru súdu je dojednanie rozhodcovskej zmluvy neprijateľnou podmienkou a v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná, pretože spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a súčasne nebolo individuálne dojednané. Vo veci teda nerozhodoval orgán, ktorý by mal vo veci právomoc, čo má za následok nedostatok materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku, preto súd žiadosť o udelenie poverenia v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený, ktorý navrhol uznesenie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom a prekročenie rámca preskúmvacej činnosti. Preskúvaním materiálnej stránky má exekučný súd zisťovať, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu a nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu a musí sa obmedziť na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov. Poukázal zároveň na skutočnosť, že oprávnený uzatvára s povinným rozhodcovskú zmluvu formou samostatného úkonu, a to na samostatnej listine. V článku 2 tejto zmluvy je daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že uznesenie je potrebné ako správne potvrdiť.

Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne súd prvého stupňa aj bez návrhu prioritne riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej doložky. Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie

exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Vo veci 3 Cdo 146/2011 najvyšší súd judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.“ (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 146/2011, 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011).

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na spoločného stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia KS v Prešove z 27.9.2010, v zmysle ktorého „zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31. 12. 2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008“. Na odklon od tohto stanoviska nie je dôvod ani v tomto prípade. Rozhodcovský rozsudok bol založený na rozhodcovskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove vo veci 6CoE 66/2012, 6CoE 256/2012).

Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012). Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola dopadá aj na stav, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca (v danej veci predformulovaný na tlačive dodávateľa). Inak by aj napríklad záložné zmluvy, ktoré sa nachádzajú na „sólo“ tlačivách boli vylúčené zo súdnej kontroly. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy odvolací súd vidí tiež v geografickom faktore v zmysle judikatúry. Nepriemeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Už len samotná vzdialenosť cca 350 km na rozhodcovské konanie je odradzujúca. (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 - C-244/98 Oceano grupo editorial).

Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-243/08 Pannon).

Je treba zdôrazniť, že Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku v záujme dosiahnutia ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 -C-244/98 Oceano Grupo Editorial, tiež C-40/08 Asturcom).

Z uvedených dôvodov odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil uznesenie ako vecne správne vrátane osvojenia si dôvodov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.